

MESÉLŐ

Előszó

Szolnokon születtem. Aztán úgy esett, hogy mégsem maradtam szolnoki. De örökké alföldi leszek. Akármilyen nehéz is elmagyarázni bárkinek, hogy miért dobban meg a szív minden alkalommal a Hajdú InterCityn.

Emlékszem, az öcsémmel az autó hátsó ülésén térdeltünk és néztük, ahogy távolodnak a tízemeletesek, meg a piros iskola, a négysávos utat keresztülszelő zebra, szóval minden, amit addig a világunknak hittünk. Elköltöztünk. Hátramaradtak a kék erkélyes házak, a felüljáró, aztán a megye és végül az egész gyönyörű alföld.

Azonban a kis meseírók történetein keresztül, most kaptam egy kis hazait. Így kell mondani, amikor csomag érkezik otthonról. Amikor a meséket olvastam, előttem is felsejlett az öregasszony alakja, akinek én is emlékszem az arcára, akitől tán kívánni is lehetne valamit, ha mernék.

A mese az a csoda, ami kézen fog bennünket és átkísér a gyermeki gondtalanságból a valóságba. Legalábbis arra a helyre, amit mi felnőttek valóságnak gondolunk. Kisgyermekként mesét hallgatni maga a kötődés.

Felfedezzük az anyanyelvünk szókincsét és kivirágzik a képzeletünk. Mesét olvasni, az már a saját mozink, a saját tudatunk ébresztése. Mesét írni pedig egy még magasabb, nemesebb szint. Megtalálni, felemelni, ami bennünk születik és átadni másoknak, ahhoz bátorság kell. Felfedezni vagy megalkotni valamit és beadni a közösbe, ahol kinccsé válhat, igazi élmény. Mindenki, aki belevág és a végére ér, valódi kaland részese lehet.

Ezen kötet mondába hajló meséi ajtót nyitnak a képzelet varázslatos világába, miközben egészen a közelünkbe hozzák a csodákat. Ide az Alföldre, az ismerős városba, vagy akár a szomszéd utcába. Szívünknek kedves, ismerős képek koszorújában sejlenek fel a tanulságok, a hagyományaink, a múltunk és jelenünk epizódjai, amitől igazán magunkénak érezhetjük ezt a különleges kiadványt. Hiszen ezek a mi meséink. Magyarország közepén virágzó, szív alakú megyénk meséi.

Kovács Attila
alias **Holden Rose**
író

PETRÓCZKI MARIANN

A jégmadár titka

Hegyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis falu a Tisza mellett. Ebben a kis faluban volt egy régi legenda, ami arról szólt, hogy hogyan teremtődött az első jégmadár.

Ebben a faluban élt egy Sanyi nevű árva kisfiú. Amikor csak tehetett, lement a Tiszához halat fogni, mert ez volt az egyetlen vigasza az életben. Egyszer, amikor Sanyi horgászott, odament hozzá egy öregasszony, aki boszorkány volt, de egy egyszerű szegényasszonynak nézett ki.

- Adjon Isten kisfiam! Hogy hívnak? – kérdezte a boszorkány.
- Adjon Isten öreganyám! Sanyinak hívnak. És magát?
- Szerencséd, hogy öreganyádnak szólítottál! Engem mindenki csak Mari néniének hív. Mit csinálsz erre, hol a madár se jár? – kérdezte a boszorkány.
- Mindennap lejövök a Tiszához halat fogni, mert mindennél jobban szeretek horgászni. Legszívesebben örökké ezt csinálnám! És maga? Mi járatban erre, Mari néni?
- Én csak füveket, bogyókat és gyümölcsöket gyűjtök gyógyteához – mondta a boszorkány.
- Mari néni, kér halat? Szívesen adok! Majd fogok még magamnak!
- Ha adsz nekem halat, segítek neked, hogy mindig tudj halat fogni! Sanyi adott is neki három halat.

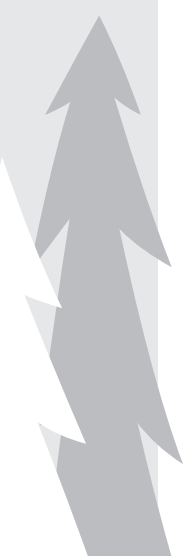
– Köszönöm. Akkor én is betartom a szavamat!

Majd elmondott egy varázsigét: „Csiribi-csibá! Ez a fiú tudjon mindig halat fogni!”

Sanyi abban a pillanatban madárrá változott. Mari néni fogta az ajándékba kapott halakat és hazament. Az átváltozott Sanyi egy zömök kis madár lett. Rövid farokkal és egyenes, hegyes csőrrel. A fejbúbja, tarkója, háta és farka csillogó kék, a hasa rozdszínű lett. Amikor a madárrá változott Sanyi éhes lett, a víz felé hajló bokrok, fák ágaira ült. Rájött arra, hogy azért rozdsabarna a hasa, hogy a vízben úszó halak ne vegyék észre, azt higgyék, hogy egy levél. És azért csillogó kék a háta, mint a víztükör, hogy a ragadozó madarak ne vegyék észre. A legenda szerint így született az első jégmadár. Aki nem hiszi, járjon utána!

Ha meg szeretnéd nézni a jégmadarat, menj le a Tiszához és várj türelmesen! Előbb-utóbb megláthatod. De ha biztosra akarsz menni, akkor látogass el a tiszaföldvári Tiszazugi Földrajzi Múzeumba!

KESERŰ MARCELL

A kunbabák

Hol volt, hol nem volt, a nagy hegyeken túl, amerre a Nap kel, élt egy kun leány: Csengell és egy fiú: Törtel. A falujukat elpusztították a tatárok és csak ők éltek túl, ezért menekülniük kellett. Elhatározták, hogy messze a hegyeken innen, új életet kezdenek. Egyszer csak elérték a határt és a nagy Hegy elé érkeztek. Úgy döntöttek, átkelnek a Kárpátok hegyein. A nehéz sziklás terepen egyszer csak Csengell megcsúszott és beleesett egy sziklahasadékba. Törtel nem tudta egyedül kihúzni. Segítségért fohászkodott a hegy szelleméhez:

– Kérlek téged hegy szelleme, segíts nekem kiszabadítani a szerelmemet, mert nem tudnék nélküle élni! Cserébe bármit megteszek!

Ekkor megjelent egy rémséges öregasszony, aki így szólt a fiúhoz:

– Hallom segítségért könyörögtél, mert bajban vagytok. Segítek neked, de cserébe kérek tőled valamit!

Ekkor átadott Törtelnek egy varázskötelet, ami olyan erőssé és hosszúvá vált, amilyenre épp szükség volt a bajban. Igen ám, de ennek ára volt! A boszorkány megeskette a fiút, hogyha gyermeke születik, azt az öregasszony szolgálatába adja. A szerelmes fiú nem is gondolkozott, csak Csengell járt az eszében, így mindent megígért a kötélért cserébe.

Csengell megmenekült, majd nagy nehézségek árán lejutottak a hegyről. Egy óriási síkságra értek. Megtetszett nekik ez a vidék, hisz hasonló volt az otthonukhoz. A me-

zók gyönyörűen zöldelltek, a virágok színpompásak voltak, a gyümölcsfák illatát már messziről érezni lehetett. Elhatározták, hogy itt telepednek le. A közelben találtak is egy barátságos falut, Magyarkát. Itt az emberek gondtalanul és zavartalanul élték a mindennapjaikat. Csengell boldog volt az itteni asszonyok között, és Törtel is beállt a falubeli férfiak mellé dolgozni. Megszülettek egyszerre a gyermekek, 7 fiú: Mizse, Tarsuk, Acsád, Vancsuk, Jardar, Becse és Karszak.

Törtel szíve majd meghasadt, amikor eszébe jutottak a boszorka szavai. Nagyon jól tudta, hogy már nem tart soká a boldogságuk. Azonban a feleségének, nem mert szólani. A gyermekek 7. születésnapján megjelent a boszorkány, aki követelte a jussát, az egyik fiút.

– Istenem, melyik gyermekem adhatnám oda, hisz mindet egyformán szeretem? Képtelen lennék választani közülük – gondolta magában bánatosan Törtel.

Ekkor már nem halogathatta tovább, így elmondta Csengellnek, mit fogadott meg annak idején. Nem sok idejük volt, hogy kitaláljanak valamit, ezért gyors döntést kellett hozniuk. Elhatározták, hogy a 7 testvért elrejtik egy-egy környező településen. Törtel

eközben mindent megtett, hogy rávegye az öregasszonyt, hogy ne vigye el a váltságát, de az nem engedett.

– Törtel, te ígéretet tettél nekem, melyet megszegté! Így már az összes fiad akarom, hozd elém őket!

Mivel a boszorkány nem találta, így megátkozta a családot, hogy soha többé ne lehessenek együtt.

– Ha újra meglátjátok egymást, azonnal kővé fogtok válni! Ez legyen a büntetések az idők végeztéig!

Csengell és Törtel pedig megfogadta, hogy inkább élnek búsan a gyermekeik nélkül, mintsem a boszorka valamelyiket elvigye. Minden esztendőben azonban elsétáltak a falujuk határában lévő Kis-Hegyesbori halomig, aminek tetejéről elláttak a fiúkat rejtő falvakig.

21 esztendő telt így el. A szülők belebetegedtek a magányba, majd szívük meghasadva, kővé váltak a halom tetején. A fiúk hiába éltek egymástól távol, megéreztek, hogy baj történt. Mind elindultak hazafelé. Ahogy a halomhoz értek, meglátták szüleiket és egymást. Nem kellett szólniuk sem, tudták, hogy az átok ellenére is együtt akarnak maradni. Abban a pillanatban kővé váltak mindannyian. Az átok azonban így is kegyetlen volt, még a kőszobrok sem nézhettek egymás szemébe. Viszont minden harmadik hónapban, amikor telihold van, visszaválnak kőtestükből és az egész estét együtt töltik békességben, boldogságban.

Azóta állnak az idők végezetéig a fiúk szüleik mellett, az őket 21 esztendeig rejtő település felé fordulva. Tekintetükkel a mai napig mutatják az utat Kisújszállás, Kunszentmárton, Túrkeve, Kunhegyes, Berekfürdő, Kunmadaras és Karcag felé. Amikor e szobrokra tekintünk, jusson eszünkbe a család örökkévaló fontossága és szeretete!

BAGI NÓRA

A mezőtúri kerámiaedény története

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy vásár. Ez a vásár Mezőtúron volt és messzi földön híres az ott árult ezernyi, különleges portéka miatt. Megtalálható volt ott zöldség és gyümölcsáros, árultak húst és halat, süteményt és kenyeret, de mindezek mellett, aki élő kecskét, talicskát vagy akár gumicsizmát szeretett volna venni, az is talált magának kedvére valót.

Mindenki tolakodott, az emberek egymást lökték jobbra-balra, hogy le ne maradjanak a kiválasztott portékákról. A sietséget csak fokozta, amikor észrevették az emberek a távolban közeledő viharfelhőket. Az ég egyre sötétebb lett. Már hallható volt az ég moraja és a szél is feltámadt.

A vásár közepén álló sátorban árulta kerámiaedényeit Korsós Mariska néni. Minden évben eljött, mert nagyon szerették gyönyörű, fehér, csillogó mázba bújtatott kerámiaedényeit. Volt ott korsó, bögre, tányérok ezrei és még sok más. Épp az utolsó kerámiáit tette ki az asztalra, amikor hirtelen megdördült az ég és óriási szélfújással karöltve hatalmas eső kerekedett.

Mariska néni ijedten nézte az embereket, ahogy fejvesztve rohángáltak jobbra-balra. Próbálta megvédeni az asztalát, hogy fel ne borítsák. Eközben nem vette észre, hogy egy szélfújás belekapott a sátra tetejébe és arrébb vitte. A szomszéd árusok siettek segítség-

gére, amikor látták mi történt. Hozták asztalterítőiket, hogy letakarják a kerámiákat. De sajnos így is megtörtént a baj, az edények eláztak, a fehér festék mind lefolyt az utca kövére. De ezt akkor még észre sem vette, mert felharsant mögötte egy hang:

- Segítség, segítség, felborult az asztalom a sok zöldséggel!

Mariska néni már futott is, hogy viszont segítsen társának. Mire összeszedték a szét-szóródott krumplit, répát, salátát és még sorolhatnám mit, észrevették, hogy a vihar csendesedni kezdett. A szél elcsitult, a szakadó eső már csak szemerkélt. Egyre több ember jött elő, hogy megnézze, milyen kárt okozott a vihar. Egymást biztatva és segítve kezdték el összetakarítani a vihar okozta rendetlenséget.

Mariska néni csak ekkor vette észre, mi történt az áruival. Szomorúan leült sátra elé, s azon gondolkodott, mitévő legyen.

Ekkor előbújt a nap a felhők mögül. Egyből észrevette a bánatos asszonyt és megsajnálta, mert tudta milyen szorgosan, becsületesen dolgozik mindig. Segíteni akart rajta, ezért segítséget kért a szivárványtól. Miután elmesélte a nap a tervét, a szivárvány a sátor

fölé hajolt, s színeivel megszínezte az edényeket eredeti fehér színük mellett barnával, sárgával, zölddel, bordóval.

A nap ezután, meleg sugaraival ráégette a színeket az edényekre, hogy többé ne tudja lemosni róluk az eső. Mariska néni úgy elcsodálkozott a színpompás edényei láttán, hogy örömeben táncra perdült, s énekelni kezdett:

„Lányok, lányok, mezőtúri lányok!

Van-e néktek berakott szoknyátok?

Ha nincs néktek berakott szoknyátok,

Nem is vagytok mezőtúri lányok!”

Azóta, a viharos naptól fogva borítja a mezőtúri kerámiaedényeket színes égetett máz.

BENKE ZSANETT

A tiszai boszorkány

Valamikor réges-régen a Máramarosi Havasokon élt egy vénséges vén, görbe hátú öregasszony. A környékeliek csak öreganyámnak szólították.

Egy napon megpillantott valami csillogót a Tisza medrében. Ahogy közelebb lépett, a lába megcsúszott és a vízbe esett. Bár úszni nem tudott, megkapaszkodott egy uszadék fában és azzal együtt sodródott több, mint egy héten keresztül. Amikor a folyó egy kanyargós szakaszához ért, a partra kászálódott. A folyóból kimászva arra lett figyelmes, hogy nem fáj semmije. Meglepetésére az első ember, akivel találkozott, így köszönt neki: Szép napot kisasszony!

Elsőre elcsodálkozott, de hamarosan rájött, hogy megfiatalodott a Tisza vizétől. Inentől kezdve mindennap forralt magának egy dézsányi vizet, megmártózott benne, majd a földre öntötte, ahonnan a mélybe szivárgott. És ez így ment több száz éven keresztül minden egyes nap. Egy nap váratlan dolog történt. A kőolaj után kutató munkások felfedezték a hosszú évek során földbe szivárgott, meleg vizet. Hamar rájöttek, hogy aki megmártózik a vízben, az fiatalabbnak érzi magát. Hamarosan egy fürdőt építettek a kút köré, amiben a fiatalodni vágyók a mai napig megfürödhhetnek.

És ha kérdeznétek, hogy minderre én honnan emlékszek? Ez nem titok, kedveseim! Elmondom serényen. A mai napig a Tiszaföldvári Gyógyfürdőbe járok rendszeresen, minden héten.

BERCZI DORKA

A Zagyva születése

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagy pusztaság. Ezt a pusztát mi most Magyarországnak hívjuk.

Régen, ezer éve még nem így nevezték. Magányos pusztta volt. Csak egyetlen óriásfa álldogált a közepén. De az sem maradhatott ott örökké. Egyszer csak megunta a magányt és elindult világgá. Egyesével húzta ki a száraz, kemény földből elgémberedett gyökereit. Miután jó alaposan kinyújtózott és megropogtatta törzsét, nekilódult a világnak.

Ment-mendegélt hét éjen és hét nappalon át úgy érezve, hogy hiába vándorol, mert mindenütt csak a sziklás, kietlen rónát látja. A nap meg egyre erősebben és erősebben tűzött.

A fa izzadni kezdett. Patakokban folyt le törzséről a nedv. A patakokból folyók, a folyókból folyamok lettek. Az egész pusztát ellepte a víz. Az istenek fölülről hatalmas medencének látták e területet. Ezért nevezték el Kárpát-medencének.

A víz nagy részét a föld beitta vagy elpárolgott, s a helyén csak folyók, patakok maradtak. A puha talajból facsemeték bújtak elő. Az öreg fának örömeiben és csodálkozásában földbe gyökerezett a lába. Soha többé ki sem húzta onnan, mert se szárazság, se magány

nem gyötörte többé. Ráadásul egy folyó pont a lábánál csörgedezett. A kis ligetecske pedig lassan erdővé fejlődött.

Az istenek hiába próbálták szóra bírni a folyót, nem tudtak beszédbe elegyedni vele, mert az csak bugyogott, bugyborékkolt, hablatyolt.

– Ez csak összevissza zagyvál! – kiáltották haragosan az istenek.

Nos, innen kapta ez a szép kis folyó a Zagyva nevet. Ő azonban nem törődött a dühöngő istenekkel. Lehet, hogy még tetszett is neki ez a név, ki tudja? Én is csak egy sárgahasú unkától hallottam ezt a tör-

ténetet, ő meg egy nagy pontytól. Annak meg a mocsári csorbóka mondta, aki ott volt, amikor egy bánági sas mesélte egy tarajos gőtének. Neki meg ki tudja, honnan jutott a tudomására. Még az is lehet, hogy maga találta ki. Ha nem hiszed, kérdezd meg az un-kától te is! Ott ül a Zagyva-parton, egy nagy szürke kövön. Itt a vége, fuss el véle, ártéri erdő közepébe!

SZAKALI DOMÁN

Egy korsó kincs

Hol volt, hol nem volt, állt egyszer Mezőtúr szélén egy szegény kis viskó. Abban lakott egy gazda a feleségével és három fiával.

Egyik nap, amikor éppen nagytakarítás volt a ház körül, a gazda leküldte két idősebbik fiát a pincébe, hogy hozzák föl a régi tányérokat, korsókat. Le is ment a két ifjú, ki is takarítottak, de egy korsót véletlenül lent felejtettek. Másnap a két fiút ismét munkára fogta a gazda.

- Menjetek ki a kertbe dolgozni!
- Rendben! – mondták unottan a fiúk.
- És én mit csináljak apám? – kérdezte a legfiatalabb fiú izgatottan.
- Te fiam, menj le a pincébe körülnézni, hátha találsz valami kis játékot magadnak! – a fiú szája lefelé görbült.

- Miért nem kapok soha rendes feladatot?
- Azé' fiam, mer' még túl fiatal vagy a kétkezi munkához! Na, eredj lefelé! – szólt rá az apja. A fiú lassan elkezdett sétálni a pince felé, majd a régi töredezett lépcsőn hirtelen megbotlott és nekiment egy polcnak. Lelökött egy szép festésű korsót, ami így eltörött. Igazi, díszes mezőtúri vizeskorsó volt az.

- Na, remek, ezért biztosan jól megszid majd apám! – és nem vette észre, hogy a korsóban pontosan tizenhárom forint volt. Amikor fel akarta szedni, a korsó törött aljából kigurultak a forintok.

– Úristen, hisz ebben a régi korszóban pénz van! Jól számolom? Igen, ez pontosan tizenhárom forint! –nem volt az olyan nagy pénz, de egy gyermek számára felért az egy zsák arannyal is. Apám, apám! Nézze, ebben a régi korszóban pénz van! – ujjongott ismét.

– Valóban, fiam – mosolyodott el a gazda is.

– Ez édesapámat illeti – mondta a kisfiú. A gazda tudta, hogy a fia szívesen elköltötte volna valami finomságra, mert az édességet nagyon szerette. Elérezékenyülve megköszönte és átölelte fiát. Már nem is gondoltak arra, hogy eltört a szép díszes korszó.

A gazda másnap kettőt is vett e helyett a mezőtúri vásárban. Sőt! Korsókat kezdett gyűjteni, amit fia folytatott, majd az ő fia is. Így maradt fenn az a nagyszámú mezőtúri korsógyűjtemény, amit ma is megtekinthetsz a város múzeumában.

PAPP ZSÓKA

Az eltűnt halászlé

Elt egyszer régen, Tószegen egy halászember, akit Halas Pistának hívtak. Azért hívták Halas Pistának, mert a halászzattal kereste a kenyerét. Volt egy komája: Jancsi, de a népek csak Pipás Jankónak emlegették a hosszú szárú pipája miatt.

Történt egyszer, hogy Pista meghívta Jankót vacsorára, hogy egyen vele egy kis halászelevet. Így is lett. Jól kiéhezve ment át Jancsi a komájához, aki a híres járszági halászlével

és egy kis mezőtúri szilvapálinkával várta. Mielőtt hozzáfogtak volna a vacsorához, Pista megmutatta Jancsinak az új lovát, amit a múlt héten vett a mezőtúri vásáron.

– Jó ló! – ismerte el Jancsi, és még sokáig nézegette irigykedve.

Így történt, hogy eközben a konyha felé somfordált Cirmi, a szomszéd cicája. Megérezte a halászlé illatát a nyitott ablakon át és bemászott a konyhába. Gyorsan belefetyelte, majd kiugrott az ablakon. A két koma elcsodálkozott, amikor meglátták az üres tányérokat.

– Hová lett a vacsoránk? – kiáltottak fel kórusban.

– Ki ehetette meg? – morgolódtak.

Ekkor meglátták a macska hasát, ami úgy tele volt, hogy szinte a földet súrolta. Több se kellett nekik, fogták az üres leveses tálat és mérgükben az ajtón kifelé iszkoló macska után vágták. A tál az udvaron olyan erővel csapódott a földhöz, hogy csodák csodája, hatalmas földrengés keletkezett. Na, ekkor alakult ki Tószegen az a nevezetes Lapos-halom, amit a régészek azóta is vizsgálnak.

Én így hallottam ezt a mesét a nagyanyámtól, ő pedig a dédnagyanyjától lány korában. Ha a macska a halászlévet meg nem itta volna, az én mesém is tovább tartott volna.

MEZEI ANNA ILDIKÓ

Rudi otthonra talál

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy harci repülő, akit Repülő Rudinak hívtak. A kis szárnyas egy messzi országban, nem sokkal a második világháború előtt született.

Kezdetben nagyon ügyetlen volt, mert csak alacsonyan tudott repülni és annak ellenére, hogy harci repülőnek készült, a fegyvereit sem bírta el. Gazdái sokat segítettek neki, javígtatták, szerelték. Rudi nagyon szorgalmas volt, sokat gyakorolt, hogy szülei és a körülötte élő emberek büszkéek lehessenek rá.

Ahogy az idő szekere egyre tovább gurult, a kis repülő mind erősebb és ügyesebb lett. Mindenkinél gyorsabban és magasabbra tudott repülni. Páncélzata és fegyverei nagyon fejlettek voltak, pilótafülkéjében ketten is elfértek. Az egyik ülésből irányítani lehetett, a másik ülésből pedig a fegyvereit lehetett használni.

A második világháborúban társaival együtt Magyarország ellen küldték. A repülők egymás között versenyeztek. Kitalálták, hogy az győz, aki a legnagyobb pusztítást hajtja végre. Sok várost bombáztak le, gyárakat, hidakat, épületeket tettek tönkre. Rudi megnyerte a versenyt.

Társai nagyon irigyek voltak rá, ő pedig egyre rátartibb lett.

Egy szép napon elhatározta, hogy a föld-del teszi egyenlővé a tihanyi apátságot. Nem számolt azonban a magyar harci repülő-
kel, akik közül az egyik mindenkinél ma-
gasabbra tudott repülni. Rudit lebombázta,
és a fennhéjázó repülő a Balatonba zuhant.
Sok-sok éven át a tó mélyén feküdt. Néhány
darabját elsodorta a víz. Szomorúan várta,
hogy valaki rátaláljon.

Történt egyszer Szolnokon, nem is olyan
rég, hogy az egyik laktanyában már sok
öreg repülőgép gyűlt össze, így a katonák
eltervezték, szétszedik őket és darabjaikat
összezúzzák. Szerelőik sajnálták elpusztí-
tani a sokat próbált gépeket, ezért kitalál-
ták, hogy a laktanya egy részét elkülönítik,
és kiállítják a már nem használt matuzsá-
meket. Így is tettek.

A kiállított légi járművekre és harci eszközökre nagyon sok ember volt kíváncsi. Gyer-
meket és felnőttet egyaránt érdekelt a repülőgépek története, belső részei, fegyverei, fel-
szerelései.

Egyszer aztán Rudit is megtalálták a tóban, kiemelték a vízből, majd Szolnokra szállí-
tották. Néhány nap karbantartás után őt is kiállították az öreg repülők közé. Rudi nagyon
jól érezte magát, összebarátkozott a többi géppel. Szívesen hallgatta meg történeteiket
és ő is lelkesen mesélt a régi szép időkről. Hálás volt a szerelőknek, akik megjavították
annak ellenére, hogy mit tett.

Telt-múlt az idő, s közben annyi repülő gyűlt össze a laktanyában, hogy talpalatnyi
hely sem maradt a szabadtéri múzeumban. Ekkor Rudi néhány társával együtt gondol-
kodni kezdett, hogyan férhetne el még több gép, és mivel lehetne még több ember figyel-
mét felkelteni.

Egy nagyobb területre volt szükség, amelyen egy fedett modern épület is várja a látogatókat. Rudi egyik barátja, aki fénykorában vadászipülő volt, emlékezett arra, hogy többször elrepült Szolnok egykori vasútállomása fölött, amit ma már senki sem használ. Arra gondolt, talán ez alkalmas lenne egy szép, új otthonnak.

Ötletüket megosztották a katonákkal, akik segítettek a megvalósításban. Hamarosan egy füves, nagy terület várta őket egy szép, modern épülettel, amelynek a repülők és a látogatók egyaránt örültek. Mivel a terület a repülők tárolására szolgál, ezért kapta a Rep-Tár nevet.

Rudi azóta is a barátaival együtt várja reggelente a nézelődőket, hogy közösen meséljenek a múltból nekik. Rátartisága már régen elkopott és nem maradt más csak Rudi, a repülőgép, aki megjárta a fellegeket és a víz mélyét is.

SZLANKÓ LUCA

A tündérszép Szandai rét

Egyszer volt, hol nem volt, élt egyszer egy bölcs és igazságos tündérkirály, Talmán. Annak volt egy szépséges lánya, Jázmin. A szolnoki Szandai rét volt a birodalmuk, amely folyamatosan tarka virágoktól pompázott. Jázmin gyakorta sétált aranyhajával a kankalinok, pitypangok, harangvirágok között. A nép szerette királyát, még a réten élő állatok is bizalommal fordultak felé. Ám az uralkodónak volt egy vetélytársa: saját öccse, Orkán. Orkán bármire képes lett volna, hogy megszerezze a trónt és a birodalmat.

Egyik napon eltűnt az öreg király és vele együtt Jázmin is. A tündérek nem tudták mire vélni a történeteket, de úgy hitték, hogy Orkán keze van a dologban. Teltek-múltak a napok, az uralkodó és lánya nem került elő, így új királyt kellett választani. Az öröklési jog szerint a gyűlölt testvér ült a trónra.

Az új király első rendeletében betiltotta a nevetést, a tündértáncot, az éneklést, majd kiirtatta a színes virágokat. Három nap alatt sivár bozótossá vált a korábban virágzó rét. Az állatok elmenekültek, a tündérek otthonaikba zárkóztak, abban reménykedve, hogy Talmán mihamarabb előkerül.

Hiába várták azonban őt. Igaza volt a népnek: valóban Orkán rabolta el az öreg királyt, akit a szövetséges pockok földalatti börtönébe zárt. Jázmin viszont a méhek országába került, ott nevelkedett. Szerencséje volt: bár haza nem mehetett, befogadták őt, barátokat is szerzett. Évek teltek el így...

A tündérek végső elkeseredésükben a jóságos Tiszához fordultak, segítsen megtalálni régi királyukat. Arra kérték az öreg folyót, vad áradással kényszerítse térdre Orkánt. A folyó segítőtársuk lett.

– Orkán! Felelj nekünk! Hol van bölcs királyunk? – kiabálták a várkapuban a tündérek. – Ha nem adod elő Talmánt, megkeserülöd! – fenyegetőzött a nép. Orkán csak gúnyosan kacagott.

– Ugyan, mit tehetnétek ellenem? – válaszolta.

Ekkor azonban a Tisza kilépett a medréből és félelmetes áradattal indult Orkán kastélya felé. A víz egyre csak emelkedett, mígnem alig pár centi választotta el attól, hogy a kegyetlen uralkodó várát végleg elöntse a folyó.

Orkán féltette az életét. Látta, a Tisza nem viccel, hamarosan elnyelik palotáját a habok. Ekkor kiállt a vár bástyájára és elárulta, hová zárta be Talmánt és hová küldte Jázmin-t. A legfürgébb tündérek azonnal szaladtak kiszabadítani kedves királyukat, mások Jázminért indultak. Közben Orkán gyáván megfutamodott. Mivel a Tisza elérte célját, így visszatért medrébe.

Amikor megérkezett a küldönc Jázminért, az nem akart hinni a fülének. Bár jól érezte magát a méheknél, örült, hogy végre hazatérhet. Mivel a szíve vezérelte őt, így kedvesen búcsúzott el a csíkos rovaroktól, megígérve, gyakran meglátogatja majd őket.

Amikor Jázmin és Talmán találkozott, sírva ölelték meg egymást. Hét évig vártak erre a pillanatra.

Az öreg uralkodó újra elfoglalta trónját, Jázmin pedig virágmagokat hintett el a birodalomban, mely hamarosan ugyanolyan színpompás lett, mint régen volt. Az állatok is visszatértek. A tündérek pedig énekkel, tánccal és nevetéssel ünnepelték országuk újjászületését.

Ha kint jársz a réten, nézd meg a növényeket és emlékezz arra, ha nem vigyázunk rá, könnyen válhat olyanná, mint Orkán idejében volt.

SZLANKÓ JANKA

Szutykos Rozi

Hol volt, hol nem volt, túl a Tiszavirág-hídon, a párizsi Eiffel-toronyon, de még a New York-i Szabadság-szobron is túl, éppen az Indiánok Földje kellős közepén élt két rizstestvér. Az idősebbiket Sárának hívták. Büszke volt fénylő fehérségére, gömbölyded alakjára. A húga, Rozi csöppet sem hasonlított rá: nyúlánk volt és karcsú, ráadásul tetőtől talpig fekete. Nem véletlenül, béka barátai ugyanis a környékbeli saras tóban éltek, akikkel gyakran játszott együtt az iszapban. Sokszor csúfolta hiú testvére Rozit a saras kinézete miatt, egy idő után már csak Szutykos Rozinak nevezte. Bántotta ez Rozit, hiszen úgy gondolta, hogy nem a külső a fontos, sokkal inkább az, hogy szeretik őt.

Egyik nap, amikor újra a kedvenc mocsarától tért haza, Sára Rozi elé állt az utcában és miközben ujjal mutogatott rá, gúnynevét mondogatta. Az arra lakók csak nevettek, majd egyre többen csatlakoztak a csúfolódó testvérhez. Rozi szeméből könnycsepp gördült ki és elhatározta, világgá megy.

Sok idő telt el a vándorlással. Napra nap és éjre éj, mígnem egyszer csak az óceán állta útját. Rozi kiszemelt magának egy part mentén ringatózó hajót, majd hopp, felugrott rá. Az éléskamrában bújt meg. Amikor azonban körülnézett, egy egérkét pillantott meg, aki éhes tekintettel bámulta.

– Kérlek, ne egyél meg, úgysem laknál jól velem! Tele a kamra minden más finomsággal – esdekelt Rozi, aki hozzátette, hogyha nem kapja be őt a cincogi, egyszer még meghálálja döntését.

Alig fejezte be mondandóját, amikor nyílt az ajtó és belépett a főszakács.

– Mi a frászkarikát keres itt ez a rágcsáló? – kiáltott fel bosszúsán, majd seprút ragadott, hogy agyoncsapja az egeret. A rizsszem azonban a szakács elé gurult, aki rálépett, megcsúszott rajta, majd nyomban hátraesett. A kis állat pedig elszaladt.

Útközben egy cinkos pillantással köszönte meg Rozinak a segítséget.

Néhány nap múlva a hajó kikötött, a fekete, vadóc rizsszem pedig továbbfolytatta útját. Hegyeken, réteken kelt át, míg elérkezett szép Magyarországra, ott is a Tiszához. Leheveredett pihenni, közben gyönyörködött a tájban. Már-már majdnem elaludt, amikor egy kócsag felkapta vacsora gyanánt. Rizsszemünk így könnyörgött a madárnak:

– Kedves kócsag! Ne egyél meg engem, úgyis csak a fél csőrödre lennék elég! Ha elengedsz, ígérem, sok hal lesz a jutalmad! A hal jobb, mint a rizs, nem igaz? – győzködte Rozi.

– Hm... de régen ettem halat, mostanában nem volt szerencsém a halászáttal... – töprengett a kócsag, majd kiengedte csőréből Rozit. A fekete kis mag belevetette magát a folyóba, odavonzva a halakat. A kócsagnak csak választani kellett, melyik pikkelyest kapja ki a vízből.

Szutykos Rozi pár nap pihenés után továbbindult. Hamarosan találkozott egy emberrel.

– Finom szotyola! – csillant fel a férfi szeme.

– Jó ember, ne egyél meg! Nem napraforgó vagyok, csak egy vadóc rizs az Indiánok Földjéről! Ha elvetsz a földbe és bőven locsolgatsz, fél esztendő múlva sok magot hozok, így sok rizsed lesz!

Az ember zsebre tette a magot, majd hazatérve kisújszállási kidőlt-bedőlt házikójába, elvetette udvarán a magot. Hitt is, nem is a fekete magocskának. Októberben azonban – ahogy ígérte Rozi – megsokszorozódott a gabona.

Rozi utódai mai napig ezen a földön élnek. Itt senki nem csúfolja őket fekete színük miatt. Sára sok – sok ugyanolyan társa között már nem is érezte magát szebbnek, Rozit viszont mai nap is ámuló szemmel nézik.

Ha nem hiszed, menj el te is Kisújszállásra és ismerkedj meg Rozival és utódaival!

KÖVÉR DOROTTYA

Az aranyhangú leány

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, még az Üveghegyen is túl, ahol a kis kurta farkú malac túr: volt a világon egy szegény ember. Olyan szegény volt, hogy a betevő falatot sem tudta előteremteni, csak üldögélt szomorúan kopott kunyhójában. Volt neki egy leánya, akinek a legnagyobb kincse gyönyörű hangja volt. Ha énekelt, még a hétfejű sárkány is mosolyra fakadt, olyankor még a nap is szebben sütött. Azt mondja egyszer a szegény ember a leányának:

– Eredj, lányom, menj el szerencsét próbálni! Hamarosan itt a Szolnoki Gulyásfesztivál ideje. Lesz ott egy tehetségkutató verseny. Várják a legszebben éneklő, legjobban táncoló leányokat és ifjakat. Ha szerencséd lesz és megnyered ezt a versenyt, talán az életünk is jobbra fordul!

A lányka először félt a megmérettetéstől. Tanácsot kért a falu legöregebb és legbölcsebb emberétől, aki már több gulyásfesztiválon is részt vett és tudta, hogy ott mindenki csak biztatást kap. Azt mondta neki:

– Csak a szívedre hallgass! Ha boldogságot okoz az éneklés, állj ki a színpadra, varázsold el a zsűrit! A hangod gyönyörű, bízz magadban! Ha arany minősítést kapsz, viseld tisztelettel, ha ezüstöt, fogadd alázattal, ha pedig bronzot kapsz, örülj őszintén! Nem az eredmény a lényeg, hanem a részvétel!

A lány örömmel készült, hét népdalt választott. Nap mint nap énekelt a madaraknak, őzeknek. Lassan érkezett szeptember első hétvégéje. Szolnokon, a Tiszaligetben már mindenki a gulyásfesztiválról beszélt. A liget megtelt bográcsokkal, színpadokkal, sátrakkal. Gulyás illata szállt mindenütt, zenétől volt hangos a környék. Színes programok kínálóztak az idelátogatók számára. A nagyszínpadnál már sorakoztak a versenyzők, készülődött a zenekar, gyülekeztek a zsűritagok.

A szegény ember leánya már a színpad lépcsőjénél ácsorgott, amikor megjelent

mellette egy hófehér galamb és azt súgta neki, hogy három mély levegőt vegyen, mielőtt az első hang elhagyja a torkát. Ha így tesz, nem fog remegni a hangja az izgalomtól.

Elérkezett az idő. A lány kiállt a színpadra, három mély levegőt vett és olyan csengő hangon énekelt, hogy a Tiszaliget mély csendbe burkolózott a csodálattól. Már csak a hatalmas tapsra lett figyelmes. Az eredményhirdetés aranyminősítést hozott, de ami ennél is többet jelentett, sok-sok fellépési lehetőséget, amely családjá életét teljesen megváltoztatta.

Néhány esztendő múlva már kacsalábon forgó palotában várta édesapja az aranyhangú leányt. A legöregebb bölcs legkisebb fia pedig időközben feleségül vette a lányt és világra szóló lakodalmat csaptak. Azóta is boldogan élnek. Aki nem hiszi, járjon utána!

Tartalomjegyzék

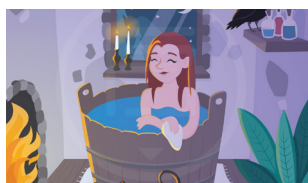
A kunbabák..... 3

A jégmadár titka..... 6

A mezőtúri kerámia edény története..... 10

A tiszai boszorkány 13

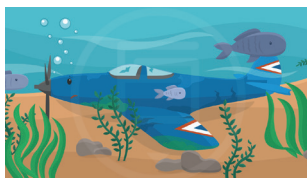
A Zagyva születése..... 16

Egy korsó kincs 19

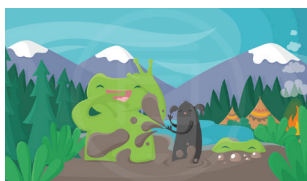
Az eltűnt halászlé 22

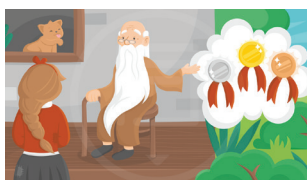
Rudi otthonra talál 24

A tündérszép Szandai rét 27

Szutykos Rozi 31

Az aranyhangú leány..... 35

A meséket író diákok névsora

Keserű Marcell	Karcag, Györffy István Katolikus Általános Iskola
Petróczi Mariann	Tiszaföldvár, Papp Bertalan Ószőlői Általános Iskola
Benke Zsanett	Tiszaföldvár, Papp Bertalan Ószőlői Általános Iskola
Bagi Nóra	Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Oktatási Intézmény
Berczi Dorka	Szolnok, Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola
Szakali Domán	Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Oktatási Intézmény
Papp Zsóka	Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Oktatási Intézmény
Mezei Anna Ildikó	Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Kövér Dorottya	Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Szlankó Luca	Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Szlankó Janka	Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium

A kiadvány a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat „Megyei identitásfejlesztés Jász-Nagykun-Szolnok megyében” című TOP-5.3.2-17-JN1-2018-00001 azonosító számú pályázati támogatásából jelent meg. A pályázat 100 %-ban támogatott az Európai Unió és Magyarország Kormánya által. A kiadásért felelős a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat. Minden jog fenntartva. Az esetleges nyomdai hibákért a kiadó felelősséget nem vállal. Szerkesztő: Kovács Janka – Nyomdai előkészítés: Herby Az illusztrációkat készítette: Fodor Blanka ISBN 978-963-7204-38-8

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

